

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä esityispalveluista

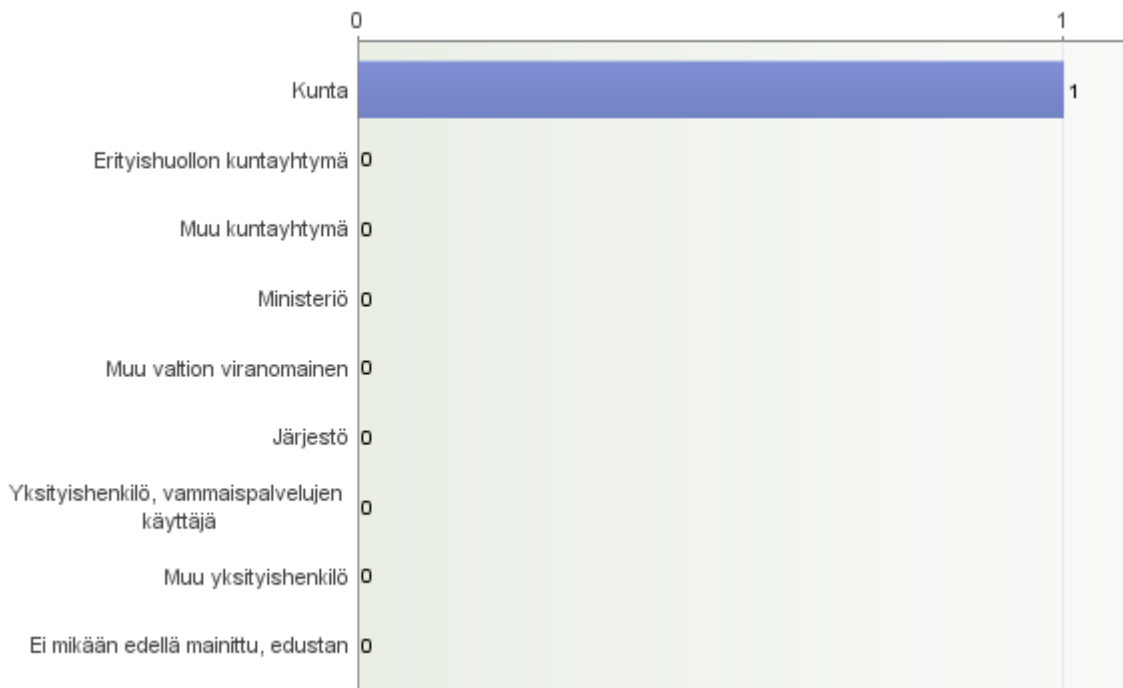
1. 1. Vastaajan taustatiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti	Organisaatio, jota vastaus edustaa	Mahdollinen tarkennus
Jari	Savola	jari.savola@jarvenpaa.fi	Järvenpään kaupunki	Aikuisten sosiaalipalvelujen johtaja

2. 2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 3. 1 §:ssä säädetään lain läpileikkaavista periaatteista. Kattaako säännös vammaispalveluille asetetut tavoitteet?

Vastaajien määrä: 1

4. 4. Muita huomioita 1 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Muotoilu kattaa laajemman asiakaskunnan kuin tämän hetkinen vammaispalvelulaki
Jättää edelleen tulkinnanvaraisuutta siitä, ketkä kuuluvat lain soveltamisen piiriin (edellyttää selkeää rajausta ja määrittelyä)

5. 5. Onko 2 §:n perusteella selvää, missä tilanteissa sovelletaan erityislakia?

Vastaajien määrä: 1

6. 6. 2 §:n 3 momentissa säädetään soveltamisalan rajauksesta.

Onko rajaus selkeä?

Vastaajien määrä: 1

7. Onko rajaus tarpeellinen?

Vastaajien määrä: 1

8. 7. Muita huomioita 2 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Nykyiseen lainsäädäntöön verrattuna ikääntyneiden pois rajaava pykälä selkeämpi, mutta jättää edelleen vahvan harkinnan maakunnan viranhaltijalle palveluja myönnettäessä
Ei ole selkeää miten määritellään henkilön edun mukaiset, sopivat ja riittävät palvelut
Riskinä nähdään, että vammaisten asiakkaiden ikääntyessä heidän palvelunsa heikkenevät, jos tulkitaan tiukasti 2 § 3 mom. Haasteena ikäihmisten palveluiden (etenkin kuljetuspalvelut) turvaaminen muun lainsäädännön nojalla.
Ikäihmisten määrän kasvaessa nähdään perusteltuna rajata vammaispalveluja vastaamaan selkeämmin vammaisasiakkaiden tarpeisiin.

9. 8. Arvioikaa momenttien tarpeellisuutta lain soveltamisen kannalta.

Palvelutarpeen arviointi sekä palvelujen suunnittelu, toteuttaminen ja toteutumisen seuranta on tehtävä yhteistyössä vammaisen henkilön ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000, jäljempänä asiakaslaki) 9 ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vammaisen henkilön ja hänen laillisen edustajansa taikka omaisen tai muun läheisen kanssa.

Vastaajien määrä: 1

10. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

11. Vammaisen henkilön osallistumista on tuettava hänen toimintakykynsä, ikänsä ja elämäntilanteensa edellyttämällä tavalla. Vammaisen henkilön on voitava käyttää hänelle

soveltuvaa viestintä- ja kommunikointikeinoja ja häntä on tarvittaessa tuettava tiedon saannissa, oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa sekä oman tahdon toteuttamisessa.

Vastaajien määrä: 1

12. Lapsen ja nuoren mielipiteen selvittämisestä säädetään sosiaalihuoltolain 32 §:ssä. Lapselle ja nuorelle on järjestettävä riittävä apu ja tuki tiedonsaantiin, kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen.

Vastaajien määrä: 1

13. 9. Muita huomioita 4 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakaslähtöinen ajattelu korostuu pykälässä erityisen hienosta. Tämä saattaa asettaa haasteita riittävän työntekijäresurssoinnin osalta ja toisaalta vaatii työntekijöiden osaamisen vahvistamista. Kustannuskasvuihin liittyvien riskien takia on aiheellista miettiä siirtymäsäännöstä.

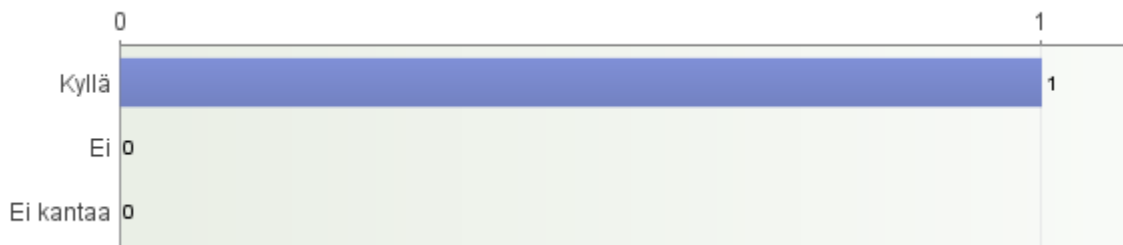
14. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

15. Vammaisen henkilön palvelutarpeen arvioinnista säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 ja 37 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

16. Asiakassuunnitelman tekemisestä ja omatyöntekijästä säädetään sosiaalihuoltolain 39 ja 42 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

17. Palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman yhteydessä tehtävässä monialaisessa yhteistyössä ja palvelujen yhteensovittamisessa noudatetaan, mitä sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään.

Vastaajien määrä: 1

18. 11. Muita huomioita 5 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Monien asiakas-, palvelu- ja hoitosuunnitelmien päällekkäisyys (yhteensovittaminen) toivottavasti poistuu tämän pykälän myötä. Tämä vaatii tietojärjestelmien yhteensovittamista. Omatyöntekijän tarvetta ja erityisen tuen tarvetta käsitteinä määriteltävä tarkemmin, jotta käytännöt valtakunnallisesti saadaan yhdenmukaistettua.

19. 12. Arvioikaa seuraavia päätöksentekoon ja palvelujen toteuttamiseen liittyviä väittämiä.

Vastaajien määrä: 1

	Kyllä	Ei	Ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Päätöksentekoon liittyvä sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Päätösten toimeenpanon sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Palvelujen laadun määrittämisen ja arvioinnin sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Lasten ja nuorten huomioon ottamisen sääntely on riittävä.	0	0	1	1	3
Yhteensä	2	1	1	4	1,75

20. 13. Muita huomioita 6 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Jos omatyöntekijä tekee päätöksen palveluista (ShL 46 § 1. mom), niin päätöksentekoon liittyvä sääntely on riittävä, mutta kun monialaisuuden vaade on olemassa, niin ShL 46 § soveltamisohje saattanee vaatia tarkennusta.

21. 14. Täydentääkö säännös asianmukaisesti ehdotetussa laissa säädettyjä muita erityispalveluja?

Vastaajien määrä: 1

22. 15. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista valmennusta ja tukea koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) tai muun lain säännöksiä? (Esim. sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaista sosiaalista kuntoutusta koskevaa säännöstä)?

Vastaajien määrä: 1

23. 16. Muita huomioita 8 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Eri lakien välistä kohdentumista valmennukseen ja tukeen tarkennettava. Henkilökohtaisen avun korvaava valmennus ja tuki on onnistunut linjaus, mutta sisältää vaaran, että kustannussyiden takia karsitaan liian laajasti henkilökohtaista apua.

24. 17. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

25. 18. Huomioita 9 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Käsitteiden "voimavara", "välttämätön" ja "välttämättä tarvitsee" tarkempi määrittely toivottavaa, jotta tulkinna vaara vähenee.

26. 19. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

27. 20. Huomioita 10 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Tärkeää, että sijaisjärjestelyt tulee huomioiduksi kaikkien asiakkaiden kohdalla, riippumatta onko palvelu toteutettu ostopalveluna tai työnantajamallilla.

28. 21. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

29. 22. Huomioita 11 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Tärkeää, että huomioidaan työnantajan kyky ja halu työnantajamalliin. Saattaakin olla tarpeen, että määritellään työnantajana toimimiseen vaadittava ”kyky toimia” työnantajana. Turvattava asiakkaan saaman palvelun tarkoituksenmukaisuus (edellyttääkö toiminnan valvontaa)

30. 23. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

31. 24. Huomioita 12 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

32. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä ehdotetun lain mukaisena

palveluna.

Vastaajien määrä: 1

33. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä lastensuojelulain mukaisena avohuollon sijoituksena ilman huostaanottoa.

Vastaajien määrä: 1

34. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä sekä ehdotetussa laissa että lastensuojelulaissa siten, että ehdotettu laki on ensisijainen.

Vastaajien määrä: 1

35. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi tehtävä ilman huostaanottoa avohuollon sijoituksena myös pidemmäksi aikaa.

Vastaajien määrä: 1

36. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi aina tehtävä lastensuojelulain periaatteiden ja säännösten mukaisesti.

Vastaajien määrä: 1

37. 26. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin liittyen tilanteisiin, joissa lapsi asuu erossa vanhemmistaan tai huoltajistaan?

Vastaajien määrä: 1

- Yksilölliset tarpeet ja elämäntilanteet huomioidaan palvelusuunnitelmassa, jonka täytäntöönpano ei lasten asumisen osalta edellytä aina lastensuojelulain säännösten mukaista menettelyä.

38. 27. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

39. 28. Huomioita 14 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

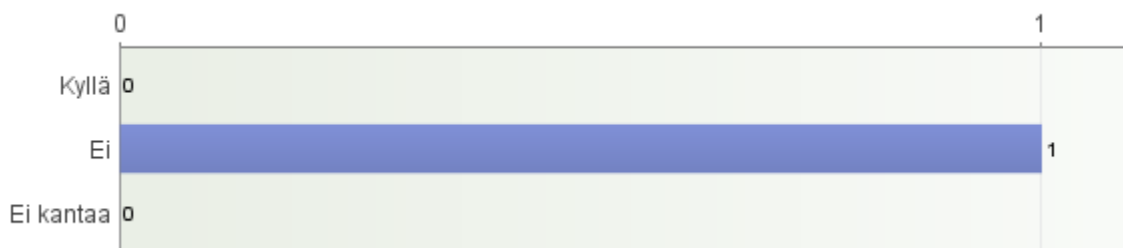
40. 29. Onko lyhytaikainen huolenpito tarpeellinen palvelu?

Vastaajien määrä: 1

41. 30. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista lyhytaikaista huolenpitoa koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) säännöksiä (esim. SHL:n 19 §:n mukaista kotipalvelua koskevaa säännöstä) tai omaishoidon tuesta annettua lakia?

Vastaajien määrä: 1

42. 31. Huomioita 15 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Lain soveltamisohjeissa tulee olla ohjeistus milloin ja missä tilanteissa mitään lakia sovelletaan.

43. 32. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

44. 33. Huomioita 16 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Matkojen sisällyttäminen palveluun on nykykäytäntöjä parantava ja selkeyttävä käytäntö. Päiväaikainen toiminta tässä laajuudessa saattaa aiheuttaa lisäkustannuksia.

45. 34. Turvaako säännös vammaisen henkilön liikkumisen?

Vastaajien määrä: 1

46. 35. Muita huomioita 17 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Julkisen joukko liikenteen hyödyntäminen voi olla erityisen haastavaa koko Suomen alueella ja voi johtaa eriarvoisuuden lisääntymiseen alueellisesti.

47. 36. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

48. 37. Huomioita 18 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Matkojen yhdistely lakimääräisesti mahdollistaa merkittäviä kustannussäästöjä. 2. mom lähikunta käsite syytä määritellä, koska tarkoituksenmukainen vapaa-ajantoiminta ei välttämättä toteudu naapurikunnassa ja muihin lähikuntiin saattaa olla joillakin alueilla pitkiäkin matkoja

49. 38. Huomioita 19 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Kustannusten korvauksen alentaminen tai korottaminen liian tulkinnanvaraista, jolloin eriarvoisuus saattaa

lisääntyä

Määrärahasidonnaisten palvelujen osalta tulee huomioida asiakkaiden palvelujen saanti tasa-arvoisesti

50. 39. Huomioita 3 luvun säännöksiin.

Ei vastauksia.

51. 40. Huomioita 4 luvun säännöksiin.

Ei vastauksia.

52. 41. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin lakiesitykseen liittyen?

Vastaajien määrä: 1

- Perusteellisesti valmisteltu laki vaikuttaa hyvälle, selkeälle ja erillislakeihin verrattuna uudistaa lainsäädäntöä ajan tasalle.

Laki kytkeytyy sosiaalihuoltolakiin vahvasti mikä on hyvä asia.

Loistavaa, että eri vamma ryhmien yhdenvertaisuus paranee

Erittäin hyvä että lasten ja nuorten tarve huomioitu lainsäädännössä

Terveystuollon vastuu tulee kattamaan myös kehitysvammaisten hoidon – suuri parannus nykykäytäntöön verrattuna / kehittämispaineet terveydenhuollolla

Taloudellisten arvioiden osuvuutta on tämän perusteella hyvin vaikea arvioida – etenkin, kun esitys on tehty jo lähtökohtaisesti puutteellisten tietojen perusteella. Tuleeko pienistä kunnista vajailta palveluilla olleita asiakkaita runsaasti? Säästöarviot ovat rohkeita.

Tarvelähtöinen ajattelu palvelulähtöisen tilalle on tätä päivää ja hyvä linjaus // vahva paino palvelutarpeen arvioinnille sekä asiakassuunnitelman mukaiselle päätöksenteolle tämä lisää asiakastyöhön tarvittavien ammattilaisten määrää

Järvenpään kaupungin lausunnon yhteenvedonä todetaan, että laki koetaan erittäin onnistuneeksi kokonaisuudeksi.